

Jäätävän upeaa taidetta

Teksti ja kuvat: Pasi Päivinen

Toiset luolajäänveiston maailmanmestaruuskilpailut järjestettiin 4.-10.2.2018 Leppävirralla Vesileppiksen hiihtoarenalla 37 metriä maanpinnan alapuolella. Tämän vuoden kisoihin 12 joukkuetta 26 ehdokkaasta läpäisi alkukarsinnan ja aloitti veistourakan 4. helmikuuta. Viime vuonna ensimmäisissä MM-kisoissa teemana oli Suomi 100, ja vuoden 2018 teema on kivikausi luolassa. 4000 euron pääpalkintoa tavoitteli jäänveistäjiä Japanista, Kiinasta, Malesiasta, Mongoliasta, Singaporesta, Taiwanista, Thaimaasta, Venäjältä, Yhdysvalloista, Sveitsistä, Italiasta, Puolasta, Ruotsista ja Suomesta. Suurin osa kahden hengen joukkueista edusti samaa kansallisuutta, mutta mukana oli muutama sekajoukkuekin. Pääsin seuraamaan MM-mittelöä ja tutustumaan jäänveistäjiin lomaillessani Vesileppiksessä kisaviikon ajan.

Vain laadukas teräsjää soveltuu jäänveistoon. Koska talvi on ollut lauha, jäänhankinnassa oli ongelmia ja vain murto-osa jäästä saatiin lähiseudulta, joten sitä jouduttiin tuomaan lisää Leppävirralle jopa Sodankylästä saakka. Jääveistosten rakentamisessa käytettiin veistosten alaosiin suuria jäälohkareita, sillä veistosten vähimmäiskorkeuden tuli olla kolme metriä. Traktorit ajoivat jäätä huoltotunnelia pitkin luolaan, jossa jäänveistäjät saivat moottorisahalla jäälohkareita sopivan kokoisiksi. Ne kiinnitettiin toisiinsa vedellä. Kun teosten rungot saatiin rakennettua, alkoi varsinainen jäänveistotyö, jossa käytettiin monenlaisia työkaluja ja viimeisteltiin teokset.

Jäänveisto vaatii taiteellisen silmän lisäksi vahvaa fyysistä kuntoa. Vaikka miehet olivat enemmistönä, kolmessa joukkueessa oli myös naisjäänveistäjä parina. Työpäivän jälkeen keskustellessani saunassa jäänveistäjien kanssa he kertoivat olevansa voipuneita, sillä jää on todella painavaa, eikä suuria paloja kukaan jaksa nostaa yksin. Esimerkiksi vain maitotölkin kokoinen jääpala painaa kilon verran.

Suurin osa Leppävirralla maailmanmestaruudesta mitelleistä jäänveistäjistä oli ammatiltaan keittiömestareita. Käytännössä keittiömestarin työt olivat jääneet vähemmälle, sillä he tekevät ammattimaisesti jääveistoksia mm. luksusristeilijöiden ja hotellien buffet-pöytiin. Luolajäänveiston maailmanmestaruuden nappasi toisen kerran peräkkäin Mongolian joukkue, Lakhagvador Dorjusen ja Battur Enkhtur, teoksella "Sinisen kuun alla 70 000 vuotta sitten". Japanin joukkue, Yoshihito Kosaka ja Hideyuki Sone, saavutti hopeaa ja pronssi meni Yhdysvaltojen

ja Sveitsin yhdistetylle joukkueelle Roger Wingille ja Martin De Zoetelle.

Luolajäänveisto poikkeaa maanpinnalla toteutettavasta jäänveistosta huomattavasti. Sade tai tuuli ei ole haittana, lämpötila on tasainen -5 astetta ja kosteusolosuhteet saadaan luoduksi optimaaliseksi, jolloin jääveistokset kestävät. Esimerkiksi pieniä jääveistoksia oli edelleen nähtävänä hiihtoarenalla viime vuoden ensimmäisistä luolajäänveiston maailmanmestaruuskisoista. Upeiden jääveistosten lisäksi Leppävirran hiihtoarenalla on lapsille jäälabryntti, jääliukumäki, Suomen suurin lumiukko ja snow tube -liukumäki. Jääveistoksia voi koskettaa ja jäänveistotaiteesta voi nauttia myös taktiillisesti täysin siemauksin. Kaikki MM-kilpailuteokset ovat nähtävillä Leppävirran hiihtoarenalla juhannukseen saakka.

